



KODANIKU ÜHISKONNA MÕJU SUURENDAMISEKS JA ARENGU TOETAMISEKS

4.03.2025

Leana Liivson ja Mae Rae



Kaasrahastanud
Euroopa Liit



Eesti
tuleviku heaks





Kodanikuühiskonna jätkusuutlikkus

Maakondlike vabaühenduste konsultantide ja maakondades tegutsevate vabaühenduste kompetentsi tõstmine laste ja noorte kaasamise valdkonnas.



6. 09. 2023- 31.12. 2028

EESMÄRGID



1 Arenguprogramm vabaühenduste nõustajatele, millel 60 osalejat



1 Kaasamismudel/-programm vabaühendustele- tööriistakast



70 laste ja noorte kaasamisteemalist sündmust



KOMPETENTSI TÕSTMINE



**KAASAMISMUDELI
ARENDAMINE**



**KOGEMUSPÕHINE
VÕIMESTAMINE**



**Kodanikuühiskonna
Sihtkapital**



1 NÕUSTAJATE OSKUSTE KASVATAMINE

2 VABAÜHENDUSTE OSKUSTE KASVATAMINE

KAASAMISOSKUSED

DD SA
AP TÖÖGRUPP

ARENGUPROGRAMM

MAK
KONSULTANDID

KOV AMETNIKUD

KÜSK TÖÖTAJAD

PRAXIS

KKP

MK TÖÖGRUPP

VABAÜHENDUSTE
TÖÖRISTAKAST

VABAÜHENDUSED

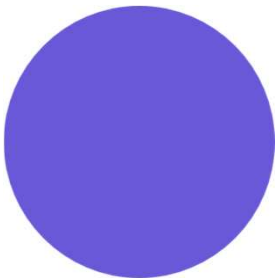
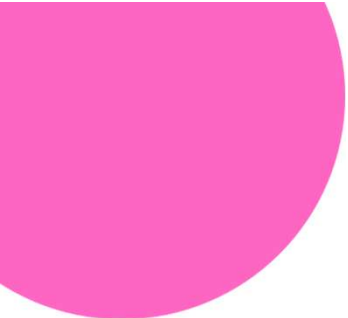
VABAÜHENDUSTE JA
NOORTE SÜNDMUSED

70 SÜNDMUST

KÜSK

Kodanikuühiskonna
Sihtkapital





2024. MK töögrupi tegevus

- Toimused sisuarutelud MK töögrupis
- Koostati ja viidi läbi küsimustik vabaühendustele

Kuidas toimub vabaühendustes laste ja noorte kaasamine?

- Sõltumata sellest, kas vabaühendus määratleb end liikmetele suunatud organisatsioonina või mitte, võib ta liikmete kaasamist tähtsaks pidada.
- Noored vajavad eraldi täiskasvanute poolt korraldatud toetust oma arvamuste välja toomiseks ning üldjuhtimises osalemiseks.
- Liikmete kaasamine on arengueesmärgiks seatud üle poolte vabaühendustel, kellest omakorda kava on koostanud vähem kui seitsmendik (~15%).



KÜSK

Kodanikuühiskonna
Sihtkapital



Millised on vabaühenduste takistused laste ja noorte kaasamiseks?(1/2)

- Noori liikmetena kaasavad ühingud on saanud rohkem tuge liikmetega tegelemiseks. Iseseisvalt õppimise osakaal on suur, kuid samuti on suur selle teemaliste projektide toetuste saajate hulk, pisut alla poole vabaühendustest. Siin ei ilmne põhjuslikud seosed, kuid see võib toimida mõlemat pidi: need vabaühendused, kes saavad rohkem tuge, kaasavad rohkem noori liikmeid, või need vabaühendused, kes kaasavad rohkem noori liikmeid, saavad rohkem tuge.
- Piirkondlikul vabaühenduste vahelisel võrgustikutööl on suur potentsiaal toetada vabaühendusi liikmete, sh kitsamalt laste ja noorte kaasamisel. Vabaühendused tunnevad puudust oskustest inimesi värvata ja hoida, toetada vastutuse võtmisel ja motiveerida aktiivselt osalema, tunda noorte vanusegruppi ning viie noorteni jõudmiseks.

Millised on vabaühenduste takistused laste ja noorte kaasamiseks? (2/2)

- Üleriigiliste lähenemiste leviku soodustamine võimaldab jõuda pakutud ühtsete ja tõhusate mudelite abil noorteni ja uute potentsiaalsete liikmeteni, nt Kogukonnapraktika, Innokas (innovatsioonikeskus).
- Uued noorte kaasamise vormid peavad võimaldama noorel õppida ja katsetada, liikuda erinevate huvi- ja tegevusalade vahel ilma end liikmelisuse kaudu vabaühendusega sidumata, olema seotud noore töö- ja koolielu kujundamisega.

Mida vabaühendused vajavad laste ja noorte ulatuslikumaks kaasamiseks?(1/2)

- Noortele kodanikuteadlikkuse ja osalusoskuste õpetamine valmistab noored ette võimalikuks osaluseks vabaühendustes.
- Vabaühendustes noortega töötajate ametikohtade loomine ning olemasolevate eestvedajate meeskondade koolitamine tagab sihipärase noortega töö.
- Vabaühendustele tegutsemiseks ja tegevuste elluviimiseks rahalise toe pakkumine aitab vabaühendusel säästa ajaressurssi ning näitab valla või linna kogukonna tähtsustamist.

Mida vabaühendused vajavad laste ja noorte ulatuslikumaks kaasamiseks?(2/2)

- Laste ja noorte kaasamiseks on vajalik vabaühendustes teadlikkuse tõstmine alaealiste liikmete kaasamisega seotud õiguslikust regulatsioonist. Samuti on vajalik tõsta vabaühenduste eestvedajate kompetentse noortega tööks, sh noorte vastutuse astmeline kasvatamine, vigadest õppimise võimaldamine, põlvkondade vaheliste erinevuste aktsepteerimine.
- Eraldiseisvalt tuleb käsitleda noorteühendusi, mille sisu ongi noortele tegevuste pakkumine. Noori motiveerivad nende ealistele vajadustele vastavad tegevused, sh mitteformaalse õppimise seostamise võimalused formaalse õppega, karjääri valik ja tööeluks ettevalmistamine.
- Vabaühenduste toetamisel tuleb lähtuda iga maakonna erisustest, nt keelelistest, transpordi võimalustest, valdavatest ühingute liikidest



KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital





2025

**MK töögrupi töö tulemusena viib sellel aastal
Mõttekoda Praxis läbi maakondlikud kohtumised
vabaühendustega ja koostab kontseptsiooni teemal:
Kuidas vabaühendusi aidata, et nad oleksid paremad
laste ja noorte kaasajad**



 **KÜSK** Kodanikuühiskonna
Sihtkapital



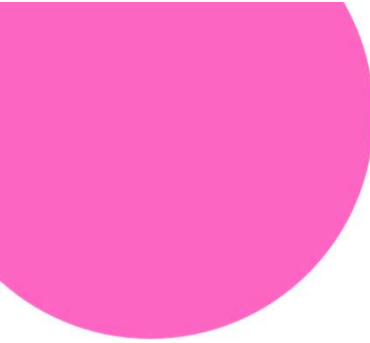
2025

Kogukonnapraktika tööriista arendamine

- Vabaühendustele toe pakkumine noorte süsteemseks kaasamiseks;
- Noorte ja kogukonnavahelise suhtluskanali loomine, et soodustada koolide ja vabaühenduste vahelist kommunikatsiooni
- Noorte süsteemne kaasamine ja selle läbi nende teadlikkuse tõstmine vabaühenduste rollist ühiskonnas ja majandussüsteemis;
- Kogumuspõhine õpe vabaühendustele
- Kogukonnapraktika tööriista mudeli arendamine, sh vajaduste kaardistus ja vajalikkuse väljaselgitamine. Tööriista kontseptsiooni testimine.

 **KÜSK** Kodanikuühiskonna
Sihtkapital





MK TÖÖGRUPP 2025 LIIKMED:

Kaardistusekspert: Lianne Teder

Kaasamisekspert: Gerli Veeleid

Koolitusekspert: Mari-Liis Vanaisak

Vabaühenduste esindaja: Priit Oks

Vabakuulajad: ENL, EÜL, ANK, SIM, HARNØ



KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital



MK TÖÖGRUPI 2025. AASTA EESMÄRGID

Teemaarutelud millised on VÜ toeavad tegevused, mis projekti eesmärgile kaasa aitaks



**Mõttekoda Praxise kontseptsiooni, MK töögrupi arutelust
ja muu ifo kaudu edasise tegevuskava välja pakkumine**



ESF-SIM MK tegevussuuna tööplaan



KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital



MATERJALID

AP TÖÖGRUPI MATERJALIDE “PESA” ASUB GOOGLE DRIVE KAUSTAS

[MK TÖÖGRUPP](#)

ESF-SIM MATERJALIDE “PESA” ASUB GOOGLE DRIVE KAUSTAS

[ESF-SIM](#)

MK töögrupi oma e-post- mktoogrupp@kysk.ee

NB! ESF-SIM on projekti “Kodanikuühiskonna mõju suurendamiseks ja arengu toetamiseks” projekti KÜSKi sisene nimi, mitte ametlik lühend!

